

Gedeputeerde Staten van Utrecht

t.a.v.. Merel Tilstra

Jurist Team Milieubeheer

Postbus 80300

3508 TH Utrecht

Lelystad 10 maart 2011

Mijne dames en heren,

Hierbij ontvangt u de reactie van de Netherlands Association for Commercial Aviation op de gewijzigde beleidsnotitie ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaart.

De NACA vertegenwoordigd de commerciële luchtvaartbedrijven in de categorie General Aviation waaronder ook alle helikopterbedrijven die gedupeerd worden door het restrictieve beleid. In eerdere procedures is de inspraak van de bedrijven genegeerd. Momenteel vinden in meerdere provincies aanpassingen van de beleidsregels plaats en van de in het Inter Provinciaal Overleg toegezegde uniformiteit is geen sprake.

De branche constateert ook het beleid van de provincie Utrecht op een aantal punten in strijd is met de regelgeving (zie hieronder) en zal indien geen aanpassing plaatsvindt juridische stappen ondernemen en alle kosten daarvan op de Provincie verhalen.

Ten aanzien van de beleidsregels zoals nu geformuleerd het volgende:

- I. De provincie wijkt af van de meldingstermijn uit artikel 35 van de regeling veilig gebruik luchthavens (24 uur vooraf) door in een aantal gevallen een langere termijn te verlangen.
- II. De provincie wijkt af van de afstand toegestaan tot bebouwing zoals vastgelegd in artikel 24 van de regeling veilig gebruik luchthaven.
- III. De provincie past een industriegeluidsnorm toe op luchtvaart daar waar juist een ontheffingsregeling voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik in het leven geroepen is om zonder beperkingen op luchtvaartgeluid te kunnen werken. Bijlage wegwijzer geluid 2010.
- IV. De provincie past beperkingen toe op alle natuurgebieden, ecologische hoofdstructuren, botanisch faunistisch gebied, robuuste verbindingzones bufferzones (zoals gepubliceerd in de kaart bij de luchtvaartnota) zonder dat geluidsgevoeligheid is aangetoond of beperkingen zijn vastgelegd in beheerplannen.
- V. Los van het geformuleerde beleid zijn in de uitvoering van de Provincie Utrecht nog een paar bijzondere en afwijkende zaken. Zo wordt op het meldingsformulier het aantal rondvluchten tot 50 beperkt. Hieraan ligt geen wetgeving of beleid ten grondslag. Bijlage UtrechtsAanvragformulierTUIG.doc
- VI. Bijgevoegd een uitspraak van de voorzieningenrechter naar aanleiding van een in Zuid Holland geweigerde ontheffing op grond van soortgelijk beleid. Daarin wordt de provincie terecht gewezen op haar beperkend beleid onder andere veroordeling tot vergoeding van de proceskosten. BijlageVoVoRbDenHaagdd8maart2011.

Hierbij verzoekt de NACA dringend om aanpassing van het provinciaal beleid aan de afgesproken en bovenliggende wettelijke regels om het door de maatschappij gevraagde werk met een verantwoorde bedrijfsvoering en veilig werkend mogelijk te maken zoals door de wetgever beoogd.

Netherlands Association of Commercial Aviation

Emoeweg 4

8218PC Lelystad

Bram W. Schrijver
Penningmeester

Beleidsregels van de Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht van [xxx], nummer 80885659, voor het verlenen van ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik in de zin van artikel 8a.51 van de Wet luchtvaart (Beleidsregels ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaart provincie Utrecht 2010)

Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht,

Gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

Gelet op artikel 8a.51 van de Wet luchtvaart, het Besluit burgerluchthavens, de Regeling burgerluchthavens en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen,

Besluiten:

Artikel 1. Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. terrein: een terrein waarvoor geen luchthavenregeling of –besluit is vastgesteld;
- b. luchtvaartuig: een luchtvaartuig als bedoeld in artikel 21 van het Besluit burgerluchthavens;
- c. GS: Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht;
- d. TUG-ontheffing: ontheffing voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik in de zin van art. 8a.51 van de Wet luchtvaart;
- e. vliegbeweging: één landing óf één start;
- f. geluidgevoelige bestemming: zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder.

Artikel 2. TUG

Voor een terrein dat maximaal 12 dagen per kalenderjaar gebruikt wordt, of gebruikt zal gaan worden, voor luchtverkeer met één of meer luchtvaartuigen is een TUG-ontheffing vereist.

Artikel 3. Soorten ontheffing

1. GS onderscheiden twee soorten TUG-ontheffingen:

- a. een generieke ontheffing voor meerdere terreinen binnen de provincie Utrecht, met een melding aan GS 48 uur voor het gebruik van het terrein, voor maximaal vier vliegbewegingen per dag en maximaal 12 dagen per kalenderjaar per terrein, af te geven voor maximaal 1 kalenderjaar;

Deze meldingstermijn is in strijd met de regeling veilig gebruik luchthavens

Artikel 35

3. De houder van de ontheffing meldt ten minste 24 uur voor de dag dat het terrein zal worden gebruikt dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de minister en de burgemeester van de gemeente waarin het betreffende terrein ligt.

b. een locatiegebonden ontheffing met een melding aan GS 24 uur voor het gebruik van het terrein, voor meerdere vliegbewegingen op één dag, met een maximum van 12 dagen per kalenderjaar per terrein.

2. In afwijking van het eerste lid, onderdelen a en b, moet een vliegbeweging op zondag uiterlijk op de voorafgaande vrijdag vóór 12.00 uur zijn gemeld.

Deze aanvulling op de meldingstermijn is in strijd met de regeling veilig gebruik luchthavens

Artikel 35

3. De houder van de ontheffing meldt ten minste 24 uur voor de dag dat het terrein zal worden gebruikt dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de minister en de burgemeester van de gemeente waarin het betreffende terrein ligt.

3. De houder van de TUG-ontheffing doet een melding, zoals bedoeld in artikel 3, eerste en tweede lid, met een daarvoor speciaal bestemd meldingsformulier.

Artikel 4. Eisen aan de aanvraag

1. GS stellen een aanvraagformulier vast.

2. De aanvraag vermeldt in ieder geval:

- a. het fabricaat, type, en registratienummer van het (de) te gebruiken luchtvaartuig(en);
- b. de reden of redenen voor het gevraagde gebruik van het terrein, indien het een locatiegebonden ontheffing betreft;
- c. de gemeente waarin het betrokken terrein is gelegen, en, door middel van een kaart of een plattegrond, de geografische ligging van het terrein in die gemeente, waaruit in ieder geval de ligging van het terrein blijkt ten opzichte van woningen in de buurt, indien het een locatiegebonden ontheffing betreft;
- d. de exacte ETRS89 lengte- en breedtecoördinaten van het terrein, indien het een locatiegebonden ontheffing betreft;
- e. het specifieke aantal en soort vlucht(en), indien het een locatiegebonden ontheffing betreft;
- f. de datum of data van de vlucht(en), indien het een locatiegebonden ontheffing betreft, en
- g. het tijdstip van de vlucht, indien het een locatiegebonden ontheffing betreft.

Artikel 5. Weigering van een aanvraag voor een TUG-ontheffing

1. GS weigeren de aanvraag voor een TUG-ontheffing als het aantal gevraagde gebruiksdagen van één of meer gebruikers op één en hetzelfde terrein de 12 dagen per kalenderjaar overstijgt;

2. GS weigeren de aanvraag voor een TUG-ontheffing als op twee of meer in elkaars directe omgeving liggende terreinen een TUG-ontheffing wordt aangevraagd en als door de aard en omvang van het beoogde gebruik de gehinderde gebieden van het gebruik van deze percelen feitelijk als hetzelfde gebied kunnen worden aangemerkt, en de aanvragen tezamen de 12 dagen per kalenderjaar overstijgen. Hierbij geldt dat locaties die minder dan 3000 meter hemelsbreed van elkaar verwijderd zijn, in beginsel als in elkaars directe omgeving liggende terreinen worden beschouwd.

3. GS weigeren de aanvraag voor een TUG-ontheffing voor een gemotoriseerd luchtvaartuig als de beoogde locatie is gelegen in een stiltegebied en/of een Natura2000-gebied. GS weigeren de aanvraag voor een TUG-ontheffing voor een ongemotoriseerd luchtvaartuig als de beoogde locatie is gelegen in een stiltegebied en/of een Natura2000-gebied en het starten en landen in het broedseizoen plaatsvindt.

Voor de Natura200 gebieden geldt dat in het beheersplan sprake moet zijn van beperkingen voor geluid op grond van geluidsgevoeligheid.

4. GS weigeren de aanvraag voor een TUG-ontheffing als sprake is van landen en/of opstijgen van een gemotoriseerd luchtvaartuig binnen 500 meter van woningen en/of andere geluidsgevoelige bestemmingen en met de gegevens uit de aanvraag niet kan worden aangetoond dat het piekniveau bij de woning of andere geluidsgevoelige bestemming niet meer is dan 70 dB(A) L_{max} gedurende de dagperiode (van 7.00-19.00 uur) en 65 dB(A) L_{max} gedurende de avondperiode (19.00-23.00 uur).

Deze beperking is in strijd met datgene bepaald in de Regeling veilig gebruik etc.

Artikel 24

1. Een terrein voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik dat gebruikt wordt door een helikopter en het gebruik hiervan voldoen, onverminderd het bepaalde in § 2, aan de volgende eisen:

- a. het terrein is verder gelegen dan 50 meter van aaneengesloten woonbebouwing;

Daarnaast worden industriestandaardnormen toegepast op luchtvaartgeluid. Dat is niet correct, zie bijlage wegwijzer geluid 2010.

Tenslotte betreft het een ontheffingsregeling waarop dus ook geen geluidsbeperkingen uit de luchtvaart hoeven te worden toegepast.

5. Het vierde lid is niet van toepassing als het een woning betreft van de persoon die toestemming geeft tot het gebruik van het terrein waar wordt opgestegen en geland, en deze persoon in de betreffende woning woont. Deze uitzondering geldt alleen indien de woning ligt op, of grenst aan het terrein waar de TUG-ontheffing op ziet. Ook moet de woning uitdrukkelijk zijn aangegeven in de aanvraag van een locatiegebonden TUG-ontheffing of in de melding zoals genoemd in artikel 3, eerste lid, onderdeel a van deze beleidsregels.

6. GS weigeren de aanvraag voor een TUG-ontheffing als de aanvraag om ontheffing betrekking heeft op de nachtperiode (23.00-07.00), tenzij er sprake is van maatschappelijke helikoptervluchten, en de noodzaak om 's nachts te vliegen voldoende is aangetoond.

Artikel 6. Toetsingscriteria TUG-ontheffing

Onverminderd artikel 5 kunnen GS bij het beoordelen van een aanvraag voor een ontheffing een belangenafweging maken. De daarbij in het bijzonder af te wegen belangen betreffen de volgende aspecten waarvoor de aanvrager de informatie dient aan te leveren:

- a. het belang van de aanvrager (zowel maatschappelijk, economisch als vervoerstechnisch);
- b. het belang van omwonenden van het terrein, woonachtig in woningen en/of andere geluidsgevoelige bestemmingen, waaronder in ieder geval begrepen de geluidbelasting;
- c. het belang voor natuur en milieu in omgeving, in het bijzonder de Ecologische Hoofdstructuur, Natura2000, natuurbeschermingswetgebieden en stiltegebieden;
- d. het gebruik van een gemotoriseerd of ongemotoriseerd luchtvaartuig;
- e. de verkeersaantrekkende werking, en
- f. de geluidproductie van het betreffende luchtvaartuig.

In dit artikel worden beperkingen gelegd op een veel grotere groep natuurgebieden. Echter ook de Ecologische Hoofdstructuur en en natuurbeschermingswetgebieden zijn niet per definitie geluidsgevoelig. Afwijzen van de aanvraag dient te geschieden op grond van aangetoonde geluidsgevoeligheid zoals vastgelegd in de beheersplannen. In de gepubliceerde kaarten zijn ook nog andere hier niet genoemde gebieden uitgesloten.

Artikel 7. Intrekking eerdere beleidsregels

De beleidsregels ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaart provincie Utrecht van 3 november 2009, nummer 2009INT250805 (Provinciaal blad 2009, 47) worden ingetrokken.

Artikel 8. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Beleidsregels ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaart provincie Utrecht 2011.

Artikel 9. Inwerkingtreding en publicatie

Deze beleidsregels treden in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

Deze beleidsregels zullen met de toelichting in het provinciaal blad van de provincie Utrecht worden geplaatst.

R.C. ROBBERTSEN, voorzitter.

H. GOEDHART, secretaris.

Uitgegeven xxx

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen

H. GOEDHART, secretaris.

Toelichting

Sinds de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet luchtvaart op 1 november 2009 zijn Gedeputeerde Staten (hierna: GS) van elke provincie op grond van artikel 8a.51 van de Wet luchtvaart bevoegd tot het verlenen van een ontheffing voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (hierna:TUG-ontheffing) van een terrein voor luchtvaart. Hiervoor moet sprake zijn van een luchtvaartuig zoals genoemd in artikel 21 van het Besluit Burgerluchthavens.

Het aanvragen van een TUG-ontheffing bij GS van de provincie Utrecht is mogelijk indien het terrein maximaal 12 dagen per kalenderjaar voor starts en landingen gebruikt wordt, of gebruikt gaat worden. Als een terrein meer dan 12 dagen per kalenderjaar gebruikt wordt, of gebruikt gaat worden, weigeren GS de aanvraag voor een TUG-ontheffing en kan mogelijk een luchthavenregeling of -besluit nodig zijn.

Soorten TUG-ontheffingen

1. Generieke ontheffing: Deze bepaalde soort TUG-ontheffing komt voort uit de vraag om flexibiliteit vanuit de helikopterbranche. Deze soort ontheffingen kunnen mogelijk ook voor ballonnen of andere luchtvaartuigen gebruikt worden. In een dergelijk geval wordt een generieke ontheffing verleend voor het gehele grondgebied van de provincie, behalve daar waar het stijgen en eventuele landen met het specifieke luchtvaartuig is uitgezonderd (aangegeven op een provinciale kaart bij de Luchtvaartnota). Bij de aanvraag voor een dergelijke ontheffing zal dus ook overleg met de burgemeester van alle betrokken gemeenten moeten plaatsvinden. Daarnaast gaat het om maximaal vier vliegbewegingen per dag voor maximaal 12 dagen per kalenderjaar per terrein.

2. Locatiegebonden ontheffing: De overige TUG-ontheffingen kunnen worden verleend voor terreinen waar bijvoorbeeld een evenement met een aantal rondvluchten plaatsvindt. Voor deze terreinen is het mogelijk om op maximaal 12 dagen per kalenderjaar méér dan maximaal vier vliegbewegingen per dag op het terrein te laten plaatsvinden.

Procedure

De aanvrager geeft één of meerdere geschikte terrein(en) in de provincie aan waar hij van (een wijziging van) een ontheffing gebruik wil maken en treedt voorafgaand aan het indienen van de aanvraag in overleg met GS. Na dit overleg kan de aanvraag worden ingediend. Het aanvraagformulier voor een TUG-ontheffing is op te vragen bij: luchtvaart@provincie-utrecht.nl en dient 4 weken voorafgaand aan het evenement te zijn ingediend bij GS.

De houder van ontheffing is verplicht een melding te geven aan GS wanneer gebruik gemaakt gaat worden van de vergunning. Bij de melding moet gebruikt worden gemaakt van een speciaal daarvoor bestemd meldingsformulier. Dit formulier is te vinden op: www.provincie-utrecht.nl. Een onjuiste melding is in strijd met de voorwaarden waaronder een TUG-ontheffing wordt verleend.

Toetsingscriteria TUG-ontheffing

Bij het beoordelen van een aanvraag voor een TUG-ontheffing wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de afwegingen uit de Provinciale Luchtvaartnota. Een TUG-ontheffing mag niet in strijd zijn met de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen. Het is mogelijk dat ook de toetsingskaders van de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 van toepassing zijn. Degene die de, eventueel verstorende, activiteit wil uitvoeren zal zelf moeten onderzoeken of hiervoor ook een ontheffing of een vergunning op grond van deze wetgeving nodig is.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft bepaald dat geen sprake meer is van tijdelijk en uitzonderlijk gebruik als per terrein meer dan 100 vliegbewegingen worden uitgevoerd. GS houden bij de beoordeling van een aanvraag voor een TUG-ontheffing rekening met deze jurisprudentie (ABRvS 6 oktober 2010, (Schermvliegtuigen Tholen) zaaknummer 201001177/1/H1).

Bij het beoordelen van een aanvraag voor een TUG-ontheffing wordt het belang van de persoon die toestemming geeft gebruik te maken van het terrein als omwonende niet meegenomen, als diens woning ligt op, of grenst aan het terrein waar de TUG-ontheffing op ziet, en de woning uitdrukkelijk is aangegeven in de melding. Deze persoon heeft immers ingestemd met het gebruik van zijn terrein en

daarmee geaccepteerd dat vliegbewegingen in de nabijheid van zijn woning op het terrein zullen plaatsvinden.

In de nachtperiode (23.00-07.00 uur) is het verboden met een gemotoriseerd luchtvaartuig op te stijgen of te landen met uitzondering van maatschappelijke helikoptervluchten. Dit zijn ondermeer spoedeisende medische hulpvluchten (HEMS), Search and Rescue (SAR)-vluchten en politievluchten.

Weigering van een aanvraag voor een TUG-ontheffing

De provincie Utrecht toetst aan de hand van de aanvraag of het desbetreffende gemotoriseerde luchtvaartuig binnen de gestelde geluidsgrenzen blijft.

Handhaving

GS handhaven op de voorwaarden die bij de betreffende ontheffing zijn gesteld. GS kunnen bij niet-naleving van de voorwaarden of beperkingen die bij een TUG-ontheffing zijn gesteld een bestuurlijke boete opleggen. Bij herhaaldelijk en opzettelijk overtredingen van de voorwaarden die opgesteld zijn in de TUG ontheffing kunnen GS de ontheffing intrekken voor de overige looptijd van het kalenderjaar. Het gebruik van het luchtruim door het luchtvaartuig en de regels met betrekking tot de vliegveiligheid uit de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen handhaaft de Inspectie Verkeer en Waterstaat.